การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1)เพื่อศึกษาศักยภาพของทหารกอง ประจำการในการทำเกษตรผสมผสานค้าน การเลี้ยงนกกระทาและการทำนาข้าว 2) เพื่อศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการทำเกษตรผสมผสานค้านการเลี้ยงนกกระทาและการทำนาข้าว 3) เพื่อ ศึกษาปัญหาและอุปสรรค์ในการเลี้ยงนกกระทาและทำนาข้าว โดยการศึกษาจากเอกสารและการ ตอบแบบสอบถามของทหารกองประจำการ กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 17 ค่ายเม็งราย มหาราช จำนวน 305 คน ซึ่งเป็นทหารที่เข้ารับการคัดเลือกเป็นทหารกองประจำการ จำนวน 4 ผลัด และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาณมาวิเคราะห์ หาข้อสรุป

ผลการศึกษา พบว่า

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ทหารกองประจำการที่ศึกษามากกว่าครึ่งมีอายุไม่เกิน22 ปี เกือบครึ่งมีการศึกษาอยู่ใน ระคับมัธยมศึกษาตอนค้นและมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ประมาณสามในสี่ส่วนเป็นผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 2,601 – 8,200 บาท โดยประมาณครึ่งหนึ่งมีที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เจริญปานกลางและมีขนาดถือ กรองที่ดินทำกินอยู่ระหว่าง 1-5 ไร่

2. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปด้านเกษตร

ทหารกองประจำการที่ทำการศึกษากว่าครึ่งเคยมีพื้นฐานประสบการณ์ในค้านการเกษตร หลากหลายค้าน ที่เหลือเคยทำเกษตรค้านเคียว

ในการทำการเกษตรคั้งกล่าวมีการเรียนรู้มาจากครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ และเรียนรู้ค้วยตน เองเป็นส่วนน้อย ในด้านความสนใจต่ออาชีพเกษตรกรรม พบว่ามีเพียงเกือบครึ่งที่สนใจอาชีพการเกษตร นอกนั้นไม่สนใจ สำหรับกลุ่มผู้สนใจอาชีพคังกล่าว ประมาณครึ่งหนึ่งมีความสนใจค้านการเลี้ยง ปลา ที่เหลือสนใจค้านการเลี้ยงสัตว์

ในค้านการทำเกษตรกรรมผสมผสานพบว่าทหารกองประจำการมีความสนใจอยู่ในระคับ ปานกลาง โดยสนใจในการทำเกษตรผสมผสานระหว่างการเลี้ยงไก่กับการปลูกผักสวนครัวเป็น อันคับที่ 1 ผสมผสานระหว่างการทำนาข้าวกับการเลี้ยงไก่เป็นอันคับที่ 2 และผสมผสานระหว่าง การเลี้ยงปลาและการปลูกผักสวนครัวเป็นอันคับที่ 3

3. ระดับศักยภาพในการทำเกษตรผสมผสานระหว่างการเลี้ยงนกกระทาและทำนาข้าว พบว่าทหารกองประจำการมีความพร้อมค้านปัจจัยพื้นฐานในการเลี้ยงนกกระทา และ การทำนาข้าวในระคับปานกลาง ขณะที่มีความพร้อม ในการนำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ เลี้ยง นกกระทาอยู่ในระคับปานกลาง แต่ในการทำนาข้าว อยู่ระคับค่อนข้างมาก

4. ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพในการทำเกษตรผสมผสานดังกล่าว

พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการทำเกษตรผสมผสาน คือการมีอาชีพเป็นเกษตรกรหรือชาวสวน และขนาดถือกรองที่คิน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการทำเกษตรผสมผสาน ได้แก่ การศึกษา รายได้ ภูมิลำเนา ความสนใจในการทำเกษตรและ ประสบการณ์ในการทำการเกษตร

นอกจากนั้นยังพบว่าปัญหาและอุปสรรค์ในการเลี้ยงนกกระทาและทำนาข้าวได้แก่ ปัจจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

ด้านการเตรียมความพร้อม

กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 17 ควรให้ความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญและ ประโยชน์ของเกษตรผสมผสาน ในการเลือกประเภทกิจกรรมการเกษตรกับศักยภาพของตนเอง และท้องถิ่น

ด้านการจัดฝึกอบรม

กวรคำนึงถึงกวามต้องการของทหารกองประจำการและตลาดแรงงาน โดยเพิ่มระยะเวลา ในการฝึกอบรมให้มากขึ้นและต่อเนื่อง หรือให้สามารถมีกวามรู้และประสบการณ์ที่นำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้การติดตามประเมินผลการฝึกอบรมในทุกขั้นตอน ให้เกิดประสิทธิภาพในการฝึกอบรม และมีการช่วยเหลือแนะนำภายหลังเมื่อนำไปปฏิบัติจริงแล้วมีปัญหา

กวรเน้นเรื่องเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ โดยใช้หลักการ เกษตรปลอดสารพิษและการพึ่งตนเอง เพื่อลดค่าใช้จ่ายและการพึ่งพาจากภายนอก เช่น การทำนา โดยใช้ วัว ควาย และปุ๊ยชีวภาพจากการเลี้ยงนกกระทา เป็นต้น The three main purposes of the study were: 1) to reveal the potentiality of conscripted soldiers in carrying out integrated agriculture in from of quail raising and rice farming; 2) to identify the factors related to their potentiality; and 3) to point out the problems and obstacles to quail raising and rice farming. The data were collected from some related documents and the primary data were gathered by using a questionnaire. The total of 305 conscripted soldiers in the Third Battalion, the Seventeenth Infantry Department, Mengrai Maharaj Army Camp from four shifts were included in the study. Both descriptive and inferential statistics were used for data analysis.

The findings were briefly stated below.

1. General background information

More than half of the conscripted soldiers under the study were not more than 22 years old. Nearly half finished secondary school and were engaged in general employment. About three-quarters had an income of 2,601-8,200 baht a month. About half of them lived in moderately prosperous areas and owned an arable land of 1-5 rai.

2. General agricultural information

More than half of the conscripted soldiers had experience in different kinds of agriculture and the rest had experience in only one kind of agriculture.

Most obtained agricultural knowledge from their families and only a few learnt about agriculture by themselves.

Interest in agricultural occupation. It was found that nearly half were interested in agricultural occupation. About half of them were interested in fish-raising and the rest in animal raising.

Integrated agriculture. The conscripted soldiers were moderately interested in integrated agriculture. They wanted to integrate chicken raising with vegetable gardening most, followed by rice farming plus chicken-raising, and fish-raising and vegetable gardening, respectively.

- 3. Potentiality in integration of quail-raising and rice farming. The conscripted soldiers were found to be ready in basic factors for quail-raising and rice-farming at a moderate level. They were ready to apply the knowledge acquired from training for quail raising at a moderate level and at rice farming at a rather high level.
  - 4. Factors affecting their potentiality in carrying out integrated agriculture.

The factors found to affect their carrying out integrated agriculture were their occupation as farmers or orchard growers and the size of their land. On the contrary, education, income, hometown, interest in agriculture and experience in agriculture were found to have no impact on their carrying out integrated agriculture.

The factor found to obstruct their quail-raising and rice-farming was infrastructure.

Recommendations

Preparedness. The Third Battalion under the Seventeenth Infantry Department should provided the conscripted soldiers with knowledge of integrated agriculture, making them realize of its importance and having them choose agricultural activities that fit themselves and the local area.

Training Emphasis should be placed on the needs of the conscripted soldiers and of the labor market. More training time should be giving to them continuously so that they can put their knowledge into practice. Evaluation of every training steps should be made to have training efficiency and more self and advice should be given to the trainees after the training program has ended.

Application of knowledge from training. Emphasis should be on integrated agriculture in accordance with sufficiency economy and the New Theory. Insecticide-free agriculture and self-salience should be stressed to reduce expenses and dependence on outsiders. For example, cows and buffaloes and bio-fertilizer devised from quail raising should be use in rice farming.